

רח' המ"ג 5 ירושלים
טל' 02-5371485

info@eretzhemdah.org
www.eretzhemdah.org

ב"ה, עיה"ק ירושלים ת"ו

שו"ת במראה הבזק

מיסודו של הרב שאול ישראלי זצ"ל, נשיא "ארץ חמדה"
בהורמנא דהרבנות הראשית לישראל

עיטור בבליוגרפי

א. העיטור כולל אך ורק ספרי אחרונים. המעונין במידע על ספרות הראשונים המובאת בשו"ת "במראה הבזק" יוכל למצוא אותו בספר "על הראשונים" של הרב יצחק שילת בהוצאת ישיבת מעלה אדומים.

ב. העיטור כולל את תאריכי הלידה והפטירה של מחברי הספרים (עד היכן שניתן היה לבררם). השתדלנו לברר את התאריכים המדויקים, אך במקרים רבים ראינו שישן גרסאות שונות לגבי התאריך הנדרש. במקרים אלו בחרנו באופן אקראי את אחת הגרסאות מכיוון שמטרת העיטור היא לשמש מורה דרך לתקופה בה חי המחבר ולא מחקר היסטורי מעמיק אותו אנו משאירים לעוסקים בתחום זה.

ג. חיפוש ב"עיטור" - המעונין למצוא ספר בעיטור צריך להשמיט את הקידומות השונות המתלוות לספר לדוגמא - שו"ת המהרח"ש, ימצא ב "מהרח"ש חידושי רבי עקיבא איגר ימצא ב "רבי עקיבא איגר". למעט מקרים בהם התוספת מוכרת כחלק משם הספר כמו - "קונטרס הספיקות".

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
אבן יעקב	הלכות אבילות	נדפס יחד עם ציץ אליעזר, עיין ערכו			
אבן יקרה	שו"ת	ר' בנימין אריה וייס	תר"ב-תרע"ג (1842-1913)	רב בטשרנוביץ (רומניה)	
אבני מילואים	על שו"ע אבן העזר	ר' אריה לייב הכהן	תקע"ג (1813-)	רב בסטרי	קצות החושן על שו"ע חו"מ ושב שמעתתא- בירורי ענינים בש"ס
אבני נזר	שו"ת	ר' אברהם בורנשטיין	תקצ"ט-תר"ע (1839-1910)	אדמו"ר מסוכטשוב. חתנו ותלמידו של רבי מנחם מנדל מקוצק	אגלי טל (הלכות שבת)
אבני צדק	שו"ת	ר' מנחם מנדל פנט	תרמ"ד (1884-)	אב"ד דעש (הונגריה)	משפט צדק ושערי צדק
אבקת רוכל	שו"ת	ר' יוסף קארו	עיין שו"ע		
אגורה באהלך	שו"ת	ר' אליקים גאטיניו	תקנ"ה (1795-)	מחכמי איזמיר (תורכיה)	יצחק ירנן (על הרמב"ם) תועפות ראם (על ר"א מזרחי לרש"י)
אגלי טל	הלכות שבת	עיין אבני נזר			
אגרות משה	שו"ת	ר' משה פיינשטיין	תרנ"ה-תשמ"ו (-1895) (1986)	רב ברוסיה ולאחר מכן ראש ישיבת "תפארת ירושלים" בארה"ב	דברות משה (שיעורים במסכתות הש"ס)
אהבת חסד	הלכות מעשר כספים וצדקה	עיין משנה ברורה			
אהלי יעקב	שו"ת	ר' יעקב קאשטרו (מררי ק"ש)	רפ"ה-ש"ע (1525-1610)	רב במצרים	ערך לחם (שו"ע)
אוצר הברית	ליקוט הלכות מילה	ר' יוסף ויסברג	תשס"א (-2001)	מבכירי המוהלים בא"י, אחראי מטעם הרה"ר	אוצר פדיון הבן
אוצר הגאונים	ליקוט דברי הגאונים על הש"ס	ד"ר ר' בנימין מנשה לוי			
אוצר הפוסקים	שו"ע אה"ע ליקוט משו"ת וספרי הלכה				
אור גדול	שו"ת וחדושים	ר' ירוחם יהודה פרלמן (מכונה "הגדול ממניסק")	תרנ"ו (-1896)	רב במינסק (רוסיה)	במשניות בדפוס וילנא נדפסו חדושים שלו על המשנה
אור המזרח	קובץ תורני בהוצאת הסתדרות המזרחי בארה"ב				
אור לציון	שו"ת	ר' בן ציון אבא שאול	תשנ"ח (-1998)	ראש ישיבת "פורת יוסף"	
אור שמח	חדושים על הרמב"ם	ר' מאיר שמחה הכהן	תר"ג-תרפ"ו (1843-1926)	רב בדוינסק (ליטא)	ספר "משך חכמה" על התורה, וחדושי רבינו מאיר שמחה על הש"ס

מתוך "במראה הבזק" חלק ב'

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
אור תורה	קובץ תורני בהוצאת יוצאי ג'רבא				
אורח משפט	עיין דעת כהן				
אורים ותומים	שו"ע חו"מ עיין בני אהובה				
אות חיים ושלום	סת"ם	עיין מנחת אליעזר			
אז נדברו	שו"ת	ר' בנימין יהושע זילבר		רב בב"ב	ברית עולם (הלכות שבת ושביעית) בית ברוך (על חיי אדם)
אחיעזר	שו"ת	ר' חיים עוזר גרודזינסקי	תרכ"ג-ת"ש (1863-1940)	רבה של וילנא (ליטא)	
איגרות הראי"ה	מכתבים בענייני תורה עיין דעת כהן				
איגרות הראי"ה	מכתבים בענייני תורה עיין דעת כהן				
אילת אהבים	חידושים על מסכת כתובות	ר' אריה לייב צונץ	תקכ"ח-תקצ"ג (1768-1837)	רב בפלאצק	גט מקושר (גיטין) גרש ירחים, (שו"ת) ועוד ספרים רבים
אליה רבה ואליה זוטא	חיבור על הלבוש	ר' אליהו שפירא	ת"כ-תע"ב (1660-1712)	רב בפראג	
אלף למטה	חלק מספר מטה אפרים	עיין בית אפרים			
אמרי אש	שו"ת	ר' מאיר אייזנשטט	תרי"ב (1862)	רב ביארמטה מתלמידי החת"ס	אמרי בינה (חידושים על הש"ס)
אמרי בינה	חידושים	ר' מאיר אוירבך	תקע"ה-תרל"ח (1815-1878)	רב בקאליש (פולין). בסוף ימיו שימש כרב בירושלים	חיבר גם דרשות
אמרי יושר	שו"ת	ר' מאיר אריק	תרט"ז-תרפ"ה (1856-1925)	רב בטארנא (גליציה)	חיבר גם טל תורה (ש"ס) מנחת פתים (שו"ע)
אנציקלופדיה הלכתית רפואית	פרופסור ר' אברהם שטיינברג			רופא בכיר בשערי צדק	
אנציקלופדיה לכשרות המזון	ר' עמרם אדרעי			רב בירושלים	
אנציקלופדיה תלמודית	מאסף לעניינים תורניים עפ"י א-ב	רש"י זוין	כ"א אדר תשל"ח	רבה של כפר הרואה	
ארץ חמדה	בירורי הלכות בענייני זרעים	הרב שאול ישראלי	תרס"ט-תשנ"ה (1909-1995)	חבר ב"ד הרבני הגדול, ראש ישיבת מרכז הרב ונשיא מכון "ארץ חמדה"	בירורי הלכות- עמוד הימיני חוות בנימין משפטי שאול ופרקים במחשבת ישראל
אשל אברהם	שו"ע עיין דעת קדושים				
אשל אברהם	ביאור או"ח על מגן אברהם				חלק מספר פרי מגדים
באר הגולה	שו"ע	ר' משה רבקש	ש"ס-תמ"ד (1600-1684)	רב בוילנא	
באר היטב	שו"ע יו"ד וחו"מ	ר' זכריה מנדל	תס"ו (1706)	אב"ד בעלז	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
באר היטב	על שו"ע או"ח ואה"ע	ר' יהודה אשכנזי	תל"ב-תקכ"ד (1672-1764)	דיין בטיקטין	
באר יצחק	שו"ת	ר' יצחק אלחנן ספקטור	תקע"ז-תרנ"ו (1817-1896)	אב"ד קובנה	עין יצחק (שו"ת) נחל יצחק (שו"ע חו"מ)
באר משה	שו"ת	ר' משה שטרן	תשנ"ט (1999)	רק בדעברעצין (הונגריה) ובניי	
באר שבע	חידושים על הש"ס ושו"ת	ר' יששכר בער איילנבורג	ש"י-שפ"ג (-1550) (1623)	רב בגאריציה (איטליה) תלמידם של הלבוש והסמ"ע	
בארות המים	חידושים על הרמב"ם והטור	ר' יצחק שנגי	נפטר אחרי תקט"ו (1756)	מרבני שאלוניקי	
בית אפרים	שו"ת	ר' אפרים זלמן מרגליות	תקכ"א-תקפ"ח (1761-1828)		יד אפרים (שו"ע) מטה אפרים (שו"ע) שער אפרים ועוד
בית ברוך	על חיי אדם	עיין אז נדברו			
בית דוד	הלכות שחיטה	ר' דוד	תרפ"ב (-1922)	שו"ב בטרשנוב	
בית הלוי	שו"ת וחיידושים	ר' יוסף דב הלוי סולוביציק	תרנ"ב (-1892)	ראש ישיבת וואלוזין ואב"ד בריסק. אביו של הגר"ח מבריסק	
בית הלל	שו"ע	ר' הלל	שע"ה-ת"נ (1615-1690)	רב בזאלקווא תלמיד הח"מ	
בית חדש	על הטור	ר' יואל יפה סירקש	שכ"א-ת' (1561-1640)	רב של קראקא	חיבר גם תשובות
בית יוסף	ביאור על הטור	ר' יוסף קארו	עיין שו"ע		
בית יוסף	שו"ת	ר' יוסף קארו	עיין שו"ע		
בית יעקב	שו"ת	ר' יעקב	תקצ"ב (-1832)	רב בצווימיר	
בית יצחק	קובץ תורני בהוצאת ישיבה אוניברסיטה ארה"ב				
בית יצחק	שו"ת	ר' יצחק שמלקיש	תר"פ (-1920)	רב בלבוב (גאליציה)	
בית לחם יהודה	חידושים על שו"ע	ר' צבי הירש מוילנא	תצ"ג (-1733)		
בית מאיר	חידושים על שו"ע	ר' מאיר פוזנר	תפ"ט-תקס"ז (1729-1807)	רבה של שוטלנד	
בית משה	שו"ע אה"ע	ר' משה הלוי אפשטיין	נולד תקי"פ (1820)	רב בזאמושיץ	
בית שלמה	שו"ת	ר' שלמה דרעמר	תרל"ג (-1873)	רב בסקאלא תלמיד ה"דעת קדושים"	ישרש יעקב (מסכת יבמות)
בית שמואל	שו"ע אה"ע	ר' שמואל	תנ"ח (-1698)	רבה של פיורדא	
בן איש חי	הלכות	ר' יוסף חיים	תקצ"ה-תרס"ט (1835-1909)	כיהן כמגיד בבגדד	חיבר ספרים רבים וביניהם בן יהודע (אגדות הש"ס) וכמה ספרי שו"תים

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
בני אהובה	על רמב"ם הלכות אישות	ר' יהונתן אייבשיץ	ת"נ-תקכ"ד (1690-1764)	הרב של אה"ו	אורים ותומים (שו"ע חו"מ) כרתי ופלתי (שו"ע יו"ד) ויערות דבש דרשות וחידושים על התורה
בני בנים	שו"ת	ר' יהודה הרצל חנקין	שימש כרבה של בית שאן, כיום בירושלים		
בני יונה	סת"ם	עיינ מעיל צדקה			
בנין ציון	שו"ת	ר' יעקב עטלינגר	תקנ"ח-תרל"א (-1798) (1871)	הרב של אלטונא	ערוך לנר (על השי"ס) ביכורי יעקב (שו"ע סוכה ולולב)
בנימין זאב	שו"ת	ר' בנימין בן מתתיהו	רל"ה-ש"ה (1475-1545)	מחכמי יוון	
בצומת התורה והמדינה	קובץ תורני שיצא לאור ע"י רבני המזרחי בארץ ונערך מחדש ע"י מכון צומת	העורך הראשון הגר"ש ישראלי [עיינ ארץ חמדה]			
ברית יהודה	ליקוט הלכות ריבית	ר' יעקב ישעיה בלוי		דיין בבד"ץ ירושלים	סדרת ספרי פתחי חושן (חו"מ- ח' חלקים) נתיבות שבת (הלכות הוצאה ועירובין) חובת הדר (הלכות מזוזה) חנוך לנער (הלכות חינוך)
ברית עולם	הלכות שבת ושביעית עיין אז נדברו				
ברכי יוסף	חידושים על השו"ע	ר' חיים יוסף דוד אזולאי	תפ"ד-תקס"ו (-1724) (1806)	מרבני ירושלים	חיבר ספרים רבים וביניהם שו"ת חיים שאל מחזיק ברכה (שו"ע) ועוד
ברכת אליהו	ביאור על ביאור הגר"א לשו"ע	ר' ברוך רקובר		אב"ד בחיפה	
גבורת אנשים	שו"ת	עיינ ש"ך			
גבעת שאול	שו"ת	ר' שאול		רב בלאמז	
גט פשוט	שו"ע הלכות גיטין	ר' משה בן חביב	ת"י"ד-תנ"ו (1654-1696)	ראשלי"צ בירושלים	עזרת נשים (הלכות עגונות) קול גדול (שו"ת) כפות תמרים (חידושים במסכת סוכה) ועוד
גידולי קודש	על דעת קדושים	ר' שרגא פייבל הלוי שרייער		אב"ד ברעדשין תלמיד ה"דעת קדושים"	
גינת ורדים	שו"ת	ר' אברהם הלוי	ת"י-תע"ב (-1650) (1712)	רבה של מצרים	
גליון מהרש"א	חידושים על שו"ע	ר' שלמה איגר	תקמ"ה-תרי"ב (-1785) (1852)	רב בקאליש בנו ותלמידו של רעק"א	
גשר החיים	הלכות אבילות	ר' יחיאל מיכל טיקוצינסקי	תרל"ב-תשט"ו (-1872) (1955)	ראש ישיבת "עץ חיים" ירושלים	ספר השמיטה, עיר הקודש והמקדש (עניני ירושלים) ועוד

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
דבר משה	שו"ת	ר' משה אמאריילו	נפטר אחרי תפ"ד (1724)	מרבני שאלוניקי	
דבר משה	שו"ת	ר' משה תאומים	תרמ"ח (-1888)	רב בהרודנקא	
דבר שמואל	שו"ת	ר' שמואל אבוהב	תני"ד (-1594)	רב בוויניציא	
דברי אהרון	שו"ת	ר' אהרון גולדמן	תרי"ד-תרצ"א (1854-1931)	רב בארגנטינה	
דברי דוד	שו"ת	ר' דוד מילדולא	תס"ג-תקנ"ג (1703-1793)	רב באמשטרדם, בנו ותלמידו של "מים רבים"	
דברי חיים	שו"ת	ר' חיים הלברשטם	תקנ"ג-תרלו (-1793) (1876)	אדמו"ר מצאנז	
דברי חכמים	שו"ת				
דברי חמודות	על הרא"ש עיין מעדני יום טוב				
דברי יוסף	שו"ת	ר' יוסף בירדוגו	תרט"ו (-1855)	הרב של מקנס (מרקו)	
דברי מלכיאל	שו"ת	ר' מלכיאל צבי טננבאום	תר"ז-תר"ע (-1847) (1910)	הרב של לומזא	
דגול מרבבה	שו"ע עיין נודע ביהודה				
דודאי השדה	שו"ת	ר' אליעזר דייטש	תרי"ג-תרע"ו (-1850) (1916)	שו"ת פרי השדה, תבואות השדה ועוד	
דיני ממונות	הלכות ממונות	ר' עזרא בצרי	אב"ד בירושלים		
דעת כהן	שו"ת יו"ד	ר' אברהם יצחק הכהן קוק	תרכ"ה-תרצ"ה (-1865) (1935)	הרב הראשי לישראל ומייסד ישיבת מרכז הרב תלמידו של הנצי"ב מואלוז'ין	חיבר גם שו"ת עזרת כהן, שו"ת אורח משפט, אורות, אורות הקודש ועוד
דעת קדושים	סת"ם	ר' אברהם דוד וואהרמן	תקל"א-תר"א (-1771) (1841)	רבה של בוטאטש	עזר מקודש (על שו"ע אה"ע) ועוד
דעת תורה	שו"ע עיין מהרש"ם				
דרישה	חידושים על הטור	ר' יהושע וולק	שע"ד (-1614)	סמ"ע על שו"ע חו"מ פרישה על הטור	
דרך החיים	סידור והלכות	ר' יעקב מליסא	עיין נתיבות המשפט		
דרך התורה	הלכות קריאת התורה	ר' יעקב מליסא ע"פ פסקי הראש"ל הגר"מ אליהו, נערך בידי הרב יוסף אלנקוה			
דרך פיקודיך	על המצוות	ר' צבי אלימלך שפירא	תקמ"ג-תר"א (1783-1841)	אדמו"ר מדינוב	בני יששכר (על המועדים)
דרכי משה	על הטור עיין רמ"א				
דרכי נועם	שו"ת	ר' מרדכי הלוי	תמ"ב (-1682)	רב במצרים, אביו של ה"גינת ורדים"	
דרכי תשובה	לקט תשובות על שו"ע יו"ד	ר' צבי הירש שפירא	תר"ה-תרע"ד (1845-1914)	אדמו"ר ממונקאטש	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
האלף לך שלמה	שו"ת	ר' שלמה קלוגר	תקמ"ג-תרכ"ט (1783-1869)	ר"מ בבראד	טוב טעם ודעת (שו"ת) חכמת שלמה (שו"ע) ועוד
הגעלת כלים הגר"א	הלכות שו"ע	ר' צבי כהן ר' אליהו מוילנא	ת"פ-תקנ"ח (-1720) (1798)	רב בבני ברק	חיבר ביאורים והגהות בכל מקצועות התורה
הגרי"א הרצוג (במהדורה הקודמת נקרא היכל יצחק)	שו"ת	ר' יצחק אייזיק הלוי הרצוג	תרמ"ט-תשי"ט (1889-1959)	הרב הראשי לישראל	חיבר גם תורת האוהל ותחוקה לישראל עפ"י התורה
הלכה ורפואה	קובץ תורני בהוצאת מכון רנשבורג י-ם				
הלכות קטנות	שו"ת	ר' יעקב חגיז	ש"פ-תל"ד (1620-1674)	רבה של ירושלים	עץ החיים (על המשנה) ועוד
הנישואין כהלכתם	הלכות נישואין	ר' בנימין אדלר		רב בירושלים	
העמק שאלה	ביאור על שאלות דרב אחאי גאון	ר' נפתלי צבי יהודה ברלין	עיין משיב דבר		
הצבא כהלכה	הלכות צבא	ר' יצחק קופמן		ר"מ בישל"צ שע"י ישיבת מרכז הרב	
הצנע לכת	לקט מקורות בענין צניעות	ר' אליקים גציל אלינסון	- תשמ"ט (1989)	מרצה במדרשה לבנות "בר אילן"	
הר צבי		ר' צבי פסח פרנק	תרל"ג-תש"כ (-1873) (1960)	הרב של ירושלים	מקראי קודש (על המועדים)
התעוררות התשובה	שו"ת	ר' שמעון סופר	תר"ט-תש"ד (1849-1944)	רב בערלוי	
ובחרת בחיים ויאמר משה	שו"ת	עיין האלף לך שלמה			
זבחי צדק	שו"ת	ר' עבדאללה סומך	תקע"ג-תרנ"ט (1813-1899)	ראש ישיבה בבגדד	
זכר שמחה	שו"ת	ר' שמחה הלוי במברגר	-תרנ"ח (1898)		
זכר יצחק	חידושים	ר' יצחק יעקב רבינוביץ	-תרע"ח (1918)	רבה של פוניבז'	
זכרון יהודה	שו"ת	ר' יהודה גרינוולד	-תר"פ (1920)	רב בסטמר	
זקן אהרון	שו"ת	ר' אהרן ולקין	-תשי"ב (1942)	רבה של פינסקי קארלין	סביב ליראיו (יראים) בית אהרון (ש"ס)
זרע אמת	שו"ת	ר' ישמעאל הכהן	-תקפ"ז (1827)	אב"ד מודינא	
זרע אנשים	שו"ת	מלוקט ע"י חיד"א עיין ברכי יוסף			
זרע יצחק	שו"ת	ר' יואל יצחק קצלנבויגן	תקס"ט-תרנ"א (1809-1891)	הרב של סעמיטאץ	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
חובת הדר	הלכות מזוזה עיין ברית יהודה				
חוות בנימין	בירורים הלכתיים עיין ארץ חמדה				
חוות יאיר	שו"ת	ר' יאיר חיים בכרך	שפ"ח-תס"ב (-1628) 1702	מחכמי פראג	
חוט המשולש	שו"ת	ר' חיים מוולאז'ין	תקפ"א (-1821)	מייסד וראש ישיבת וואלוז'ין, תלמיד הגר"א. בשו"ת נדפסו גם תשובות מחתנו ר' הלל פריד (מו"ץ בהורודנא נפטר תקצ"ג, 1833) ונכדו ר' אליעזר יצחק פריד (ראש ישיבת וואלוז'ין, נפטר תרי"ג, 1853).	
חוקות הפסח	ה'ל' פסח	ר' יצחק טייב	תק"צ (1830)	הרב של תוניס	ערך השולחן (שו"ע)
חזון איש	חידושים על הש"ס	ר' אברהם ישעיהו קרליץ	תרל"ט-תשי"ד (-1879) 1914	עסק בלימוד ובחיבור ספרים והנהיג את הציבור החרדי בא"י.	
חידושי רבי שלמה	על הש"ס	ר' שלמה היימן	תש"ה (-1945)	ראש ישיבת תורה ודעת ארה"ב	
חיי אדם	קיצור שולחן ערוך-או"ח	ר' אברהם דאנציג	תק"ח-תקפ"א (-1748) 1821	רב בוילנא	חיבר גם חכמת אדם (קיצור שו"ע יו"ד)
חיים ביד	שו"ת	ר' חיים פאלאגי	תקמ"ח-תרכ"ט (1788-1869)	רבה של איזמיר	חיבר סח' ספרים ביניהם שו"ת "לב חיים" ועוד
חיים שאל	שו"ת	עיין ברכי יוסף			
חיים שנים	שו"ת				
חכם צבי	שו"ת	ר' צבי הירש אשכנזי	תי"ח-תע"ח (-1658) 1718	רב בלבוב	
חכמת שלמה	על שו"ע	עיין האלף לך שלמה			
חלקת יואב	שו"ת וחידושים	ר' יואב יהושע וינגרטן	תרפ"ב (-1922)	רבה של קינצק	
חלקת יעקב	שו"ת	ר' מרדכי יעקב ברייש	תרנ"ו-תש"ז (1896-1977)	רב בציריך	
חלקת מחוקק	שו"ע אה"ע	ר' משה לימא מבריסק	סס"ד-תי"ז (-1604) 1657	רבה של וילנא, ושל בריסק, מתלמידי הידועים: הש"ך, הבית הלל ועוד	
חמדת שלמה	שו"ת	ר' שלמה זלמן ליפשיץ	תקכ"ה-תקצ"ט (1765-1839)	רבה של ורשא	חיבר גם חידושים על הש"ס
חסד לאברהם	שו"ת	ר' אברהם תאומים	תקעד-תרכ"ח (-1814) 1868	רבה של בוטשאטש נכד ה"נתיבות משפט"	חיבר גם חסד לאברהם על הלכות קרבן פסח
חק יעקב	הלכות פסח	עיין נתיבות המשפט			

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
חקקי לב	שו"ת עיני חיים ביד				
חתם סופר	שו"ת	ר' משה סופר	תקכ"ב-תקצ"ט (1762-1839)	רבה של פרשבורג, נחשב למנהיגה של יהדות הונגריה	חיבר גם חידושים על השי"ס והתורה
חתן סופר	שו"ת	ר' שמואל עהרנפלד	ת-תרמ"ג (1883-)	אב"ד מטרסדורף נכד החתם סופר	
טהרת הבית	הלכות נידה	עיין יביע אומר			
טהרת מים	הלכות מקוואות	ר' ניסן טעלושקין			
טוב טעם ודעת	שו"ת	עיין האלף לך שלמה			
טורי אבן	על השי"ס עיני שאגת אריה				
ט"ז	שו"ע	ר' דוד הלוי	שמי"ו-תכ"ז (-1586) (1667)	רבה של לבוב	
יביע אומר	שו"ת	ר' עובדיה יוסף		הרב הראשי לישראל	שו"ת יחוה דעת וחזון עובדיה (הלכות פסח) הליכות עולם (על הבן איש חיל) טהרת הבית (הל' נידה)
יגדיל תורה	קובץ תורני של חב"ד				
יד אפרים	חידושים על שו"ע	עיין בית אפרים			
יד דוד	על רמב"ם הלכות אישות	ר' דוד פרידמן	תקפ"ח-תרע"ה (-1828) (1915)	רב בקארלין	שו"ת שאילת דוד
יד הלוי	שו"ת	ר' יצחק דב הלוי במברגר	ת-תרל"ט (1879-)	רב בוירצבורג	נחלי דבש (חליצה) מלאכת שמים (סת"ם) ועוד
יד יצחק	שו"ת	ר' אברהם יצחק גליק	ת-רס"ט (1909-)	רב בטלטשווא	
יד קטנה	על הרמב"ם מדע וזמנים	נדפס בעילום שם	תק"ס (1800)		
יד שאול	שו"ע	עיין שואל ומשיב			
יהודה יעלה (או-מהרי"א אסאד)	שו"ת	ר' יהודה אסאד	תקנ"ז-תרכ"ו (1797-1866)	רב בסערד האלי	
יום טוב שני כהלכתו	הלכות	ר' ירחמיאל דוד פריד	ראש כולל בארה"ב		
יחוה דעת	שו"ת	עיין יביע אומר			
ילקוט יוסף	פסקי הלכות עפ"י תשובותיו של הרב עובדיה יוסף (עיין יביע אומר)	נכתב ע"י בנו, הרב יצחק יוסף			
ים של שלמה	חידושים על השי"ס	ר' שלמה לוריא	ר"ע-שלי"ג (-1510) (1573)	רב וראש ישיבה בלובלין	חכמת שלמה (שי"ס) עמודי שלמה (סמ"ג) וביאור על הטור
יסודי ישרון	הלכות שבת	ר' גדליה פעלדער	ת-שנ"א (1991)	רבה של טורונטו	
ישא איש	שו"ת	ר' יעקב שאול אלישר	ת-רס"ח (-1908)		הראשון לציון חיבר גם מעשה איש (שו"ת) עולת איש

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
ישועות יעקב	שו"ע	ר' יעקב משולם אורנשטיין	תק"ל-תקצ"ט (1770-1839)	רבה של לבוב	
ישועת מלכו	חידושים על הרמב"ם	ר' יהושע ישראל טרונק	תקפ"א-תרנ"ג (1821-1893)	רבה של קוטנא	ישועות ישראל (חוי"מ) יבין דעת (יו"ד)
ישכיל עבדי	שו"ת	ר' עובדיה הדאיה	תר"ן-תשכ"ט (1890-1969)	חבר ב"ד הרבני הגדול ירושלים וראש ישיבת המקובלים בית אל	שו"ת הדעה וההשכל בעניני נסתר
כל בו אבילות	הלכות אבילות	ר' יקותיאל יהודה גרינוולד		רב בקולומבוס (ארה"ב)	
כנסת הגדולה	שו"ע	ר' חיים בנבשתי	שס"ג-תל"ג (1603-1673)	רבה של איזמיר, תלמיד המהרי"ט	דינא חיי (על הסמ"ג) חמרא וחיי (על מס' סנהדרין) ותשובות (בעי תיי)
כנסת יחזקאל	שו"ת	ר' יחזקאל קצנלבוין	תק"ט (1749-)	רב באה"ו	
כסף הקדושים	שו"ע חוי"מ עיין דעת קדושים				
כסף משנה	על רמב"ם	ר' יוסף קארו	עיין שולחן ערוך		
כף החיים	שו"ע או"ח-יו"ד	ר' יעקב חיים סופר	תר"ל-תרצ"ט (1870-1939)	מחכמי ירושלים	קול יעקב (סת"ם)
כרתי ופלתי	שו"ע יו"ד עיין בני אהובה				
כתב סופר	שו"ת	ר' אברהם שמואל בנימין סופר	תקע"ה-תרל"ג (1815-1873)	רבה של פרסבורג, בנו ותלמידו של החתם סופר	חיבר גם חידושים על השי"ס והתורה
כתבים ופסקים	שו"ת עיין הגר"א הרצוג				
לאור ההלכה	סקירות הלכתיות	ר' שלמה יוסף זוין	תרנ"א-תשל"ט (1891-1979)	עורך האנציקלופדיה התלמודית	
לבוש	שו"ע	ר' מרדכי יפה	ר"צ-שע"ב (1530-1612)	הרב של פוזנא, תלמיד הרמ"א והמהרש"ל	חיבר גם לבוש האורה (על רש"י)
לבושי מרדכי	שו"ת	ר' מרדכי וינקלר	תרצ"ב (1932-)	רב במאד (הונגריה)	
לדוד אמת	הלכות	עיין ברכי יוסף			
לוי חן	הלכות שבת	עיין יביע אומר			
לחם ושמלה	הלכות נידה	ר' שלמה גאנצפריד	תרמ"ו (1886-)	רב באונגוואר	קיצור שולחן ערוך קסת סופר (סת"ם) ועוד לחם משנה על הרמב"ם
לחם רב	שו"ת	ר' אברהם בוטון	ש"ה-שמ"ח (1545-1588)	רב בשאלוניקי, תלמידו של המהרשד"ם	
לנתיבות ישראל	השקפה	ר' צבי יהודה הכהן קוק	תרנ"א-תשמ"ב (1891-1982)	ראש ישיבת מרכז הרב, בנו ותלמידו של הראי"ה קוק	
לפני עיור	ליקוט הלכות	ר' יצחק אדלר		רב באופקים	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
לקט הקמח החדש	ליקוט שו"ת על שו"ע אור"ח	ר' יעקב צבי כ"ץ		רב באמשטרדם	
מאורי אש	חשמל בהלכה	עיין מנחת שלמה			
מאזנים למשפט	חוו"מ	ר' צבי הירש קלישר	תקני"ה-תרל"ה (-1795) (1875)	רב בטהרן	
מאמר מרדכי	שו"ע אור"ח	ר' מרדכי כרמי		מרבני קארפונטראץ	
מאמרי הראי"ה	השקפה	עיין דעת כהן			
מבית לוי	קובץ תורני של תלמידי ה"שבת לוי"				
מבי"ט	שו"ת	ר' משה מיטרני	ר"ס-ש"מ (-1500) (1580)	רבה של צפת	קרית ספר על הרמב"ם
מגדל עז	עיין שאילת יעב"ץ				
מגן אברהם	שו"ע אור"ח	ר' אברהם גומבינר	שצ"ז-תמ"ג (1637-1683)	ראש ישיבה ודיין בקאליש	זית רענן (על ילקוט שמעוני) ועוד
מהר"ש	שו"ת	ר' חיים שבתי	ת"ז (1647)	מרבני שאלוניקי תלמיד התורת אמת	שו"ת תורת חיים
מהריב"ל	שו"ת	ר' יוסף בן לב	ר"ס-ש"מ (1500-1580)	רבה של קושטא	
מהר"י הלוי	שו"ת	ר' יצחק הלוי		אחיו ומורו של הטי"ז	
מהר"י מינץ	שו"ת	ר' יהודה מינץ	רס"ח (-1508)	רב בפאדובה	
מהר"י-ו-שער הזכרונות	ספר קבלה	ר' חיים ויטאל	ש"ג-ש"פ (1543-1620)	תלמיד האר"י	
מהר"י"א אסאר	שו"ת	עיין יהודה יעלה			
מהר"י"ט	שו"ת	ר' יוסף מיטארני	שכ"ח-שצ"ט (-1568) (1639)	רבה של קושטא, תלמיד אביו המבי"ט	דרשות וחדושים על הש"ס
מהר"י"ט צהלון	שו"ת	ר' יום טוב צהלון	שי"ט-ש"פ	מרבני צפת	
מהר"ל דיסקין	שו"ת	ר' משה יהושע דיסקין	תרנ"ח (-1898)	רב בבריסק ובירושלים	
מהר"ם אלשיך	שו"ת	ר' משה אלשיך	רס"ח-שנ"ג (-1508) (1593)	מרבני צפת תלמיד הבי"י	חיבר גם ביאור לתורה ולמגילות
מהר"ם בריסק	שו"ת	ר' מרדכי בריסק	תרמ"ו-תש"ד (1886-1904)	רב בטשאנד (הונגריה)	
מהר"ם שיק	שו"ת	ר' משה שיק	תקס"ז-תרל"ט (1807-1879)	רב בחוסט (הונגריה) תלמידו של החת"ס סופר	חדושים על הש"ס והתורה
מהר"ץ חיות	שו"ת	ר' צבי הירש חיות	תקט"ז (-1856)	רב בזאלקווא	הגהות על הש"ס ספרי מחקר תורני
מהר"ש ענגיל	שו"ת	ר' שמואל ענגיל	תרי"ג-תרצ"ה (1853-1935)	הרב של קאשוי (הונגריה) תלמיד ה"דברי חיים"	
מהרש"א	חדושים על הש"ס	ר' שמואל אליעזר אידלש	שכ"ה-שצ"ב (-1565) (1632)	רב בלובלין ובאוסטרהא	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
מהרש"ל	שו"ת	עיין ים של שלמה			
מהרש"ם	שו"ת	ר' שלום מרדכי הכהן שבדרון	תקצ"ה-תרע"א (1853-1911)	רב של בראז'ין (גליציה)	דעת תורה (יו"ד) משפט שלום (חור"מ)
מהרשד"ם	שו"ת	ר' שמואל די מודינא	ש"נ (1590-)	מרבני קושטא תלמיד הרלב"ח	
מור וקציעה	על טור או"ח	עיין שאילת יעבץ			
מוריה	קובץ תורני של מכון ירושלים				
מזבח אדמה	שו"ע	ר' רפאל מיוחס	תס"ה-תקל"א (1505-1571)	ראב"ד בירושלים	פרי האדמה (על הרמב"ם) ועוד
מזון כשר מן החי	עניני כשרות	ר' ישראל מאיר לוינגר		הרב של בזל (שוויץ)	
מחנה אפרים	חידושים על סדר הרמב"ם	ר' אפרים נבון	תל"ז-תצ"ה (-) (1735)	רב בקושטא	
מחנה חיים	שו"ת	ר' חיים סופר	תרמ"ו (-) (1886)	אב"ד בודפסט	
מטה יהונתן	הלכות פסח	עיין בני אהובה			
מטה לוי	שו"ת	ר' מרדכי הלוי הורוויץ	תר"ע (-) (1910)	רבה של ורנקרוט	
מים חיים	שו"ת	עיין עשה לך רב			
מים עמוקים	שו"ת	ר' אליהו בן חיים	ר"צ-ש"ע (1530-1610)	רבה של קושטא	שו"ת ראנ"ח
מים רבים	שו"ת	ר' רפאל מילדולה	ת"ק (1740)	רב בפיסא (איטליה)	
מכתב סופר	על התורה והש"ס	ר' שמעון סופר	תקפ"א-תרמ"ג (-) (1821-1883)	רבה של קראקא בן החתם סופר	
מלאכת שמים	סת"ם	עיין יד הלוי			
מלמד להועיל	שו"ת	ר' דוד צבי הופמן	תר"ג-תרפ"ב (-) (1843-1922)	ראש ביהמ"ד לרבנים בברלין	פירושים על התורה
מנהגי ישראל	על המנהגים	פרופסור ר' דניאל שפרבר אוניברסיטת בר-אילן			
מנחם משיב	שו"ת	ר' מנחם מנדל קירשנבוים	תרנ"ה-תשי"ג (-) (1895-1943)	רב בפרנקפורט	
מנחם עזריה	שו"ת	ר' מנחם עזריה די פאנו	ש"ח-ש"פ (1548-1620)	מחכמי איטליה	אלפסי זוטא (קיצור הרי"ף) עשרה מאמרות (קבלה) ועוד ספרים רבים
מנחת אלעזר	שו"ת	ר' חיים אלעזר שפירא	תרצ"ז (-) (1937)	אדמ"ר במונקאטש, בנו ותלמידו של הדרכי תשובה	
מנחת חינוך	על ספר החינוך	ר' יוסף באב"ד	תרל"ד (-) (1874)		
מנחת יצחק	שו"ת	ר' יצחק יעקב וייס	תרס"ב-תשמ"ט (1902-1989)	הרב של מנצ'סטר ואב"ד העדה החרדית בירושלים	
מנחת כהן	הלכה	ר' אברהם פימינטול	שע"ה-תנ"ז (-) (1615-1697)	מרבני אמשטרדם	
מנחת שלמה	שו"ת	ר' שלמה זלמן אוירבך	תר"ע-תשנ"ה (-) (1910-1995)	ראש ישיבת קול תורה	מאורי אש מעדני ארץ (זרעים)

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
מעבר יבק	הלכות אבלות וח"ק	ר' אברהם ברכיה	שצ"ט (1639-)	מרבני איטליה	חיבורים רבים בקבלה
מעדני יו"ט	על הראי"ש	ר' יו"ט ליפמן הלוי הלר	תתי"ב (1652-)	רב בפראג, תלמיד המהר"ל מפראג	תוספות יו"ט על המשנה ועוד
מעיל צדקה	שו"ת	ר' יונה לאנדסופר	תל"ח-תע"ג (1673-1713)	רב בפראג	בני יונה כנפי יונה
מעשר כספים	הלכות	ר' אברהם אלברט		רב באשדוד	
מקדש מעט	חלק מספר גידולי קודש				
מקור חסד	ביאור על ס' חסידים	ר' ראובן מרגליות	תשל"א (1971-)	ספרן בת"א	מרגליות הים (מסכת סנהדרין) ומחקרים רבים
מקראי קודש	על המועדים	עיין הר צבי			
מראה יחזקאל	שו"ת	ר' יחזקאל פנט	תקמ"ג-תר"ה (1783-1845)	אב"ד קארלסבורג	חיבר גם מראה יחזקאל על התורה
מרחשת	חידושים ושו"ת	ר' חנוך העניק אייגש	תש"א (1941-)	רב בוילנא	
משא חיים	עיין חיים ביד				
משאת בנימין	שו"ת	ר' בנימין סלניק	שי"י-ש"פ (1550-1620)		
משיב דבר	שו"ת	ר' נפתלי צבי יהודה ברלין	תקע"ז-תרנ"ג (1817-1897)	ראש ישיבת וואלוז'ין	העמק דבר (על התורה) העמק שאילה (על השאלות) ועוד
משיב מלחמה	שו"ת	ר' שלמה גורן	תרע"ח-תשנ"ה (1918-1995)	הרב הראשי לישראל	תורת מועדים ועוד
משך חכמה	על התורה	עיין אור שמח			
משכנות הרועים	הלכה (עפ"י א-ב)	ר' עוזיאל לחאיך	תקל"ח (1878-)	מו"צ בתוניס	
משכנות יעקב	שו"ת	ר' יעקב כהנא	תר"ה (1845-)	רב בקרלין תלמיד הגר"ח מוואלוז'ין	
משנה ברורה	שו"ע או"ח	ר' ישראל מאיר הכהן מראדין	תקצ"ט-תרצ"ג (1839-1933)	אדמו"ר מאונגוואר	חפץ חיים (הלכות לשון הרע) אהבת חסד ועוד
משנה הלכות	שו"ת	ר' מנשה קליין			
משנה למלך	על הרמב"ם	ר' יהודה רוזאניס	תפ"ז (1727-)	מחכמי טורקיה	פרשת דרכים (דרשות הלכתיות) דרך מצוותיך (על המצוות) לקט הקמח (שו"ת)
משנת חכמים		ר' משה חגיז	תל"ב-תק"ד (1672-1744)	מחכמי צפת בנו של הלכות קטנות	
משנת יעקב	על הרמב"ם	ר' יעקב ניסן רוזנטל		אב"ד בחיפה	
משפט הכתובה	ליקוט הלכות כתובה	ר' אליהו בר שלום			
משפטי עוזיאל	שו"ת	ר' בנציון מאיר חי עוזיאל	תר"מ-תשי"ג (1880-1953)	הרב ראשי לישראל	פסקי עוזיאל (שו"ת) הגיוני עוזיאל (דרשות) ועוד
משפטי שמואל	פסקים	ר' שמואל ברוך ורנר	תשנ"ג (1993-)	אב"ד ת"א	
נהרי אפרסמון	שו"ת	ר' יעקב טננבוים	תקצ"ב-תרנ"ז (1832-1897)	אב"ד פוטנאק	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
נודע ביהודה	שו"ת	ר' יחזקאל לנדא	תע"ג-תקנ"ג (1713-1793)	רבה של פראג	צלי"ח (על השי"ס) דגול מרבבה (שו"ע)
נועם	קובץ תורני של בית תורה ושלמה	בעריכת ר' מנחם מנדל כשר		מחכמי בי"ב בן הקהילות יעקב	
נחל איתן	הלכות עגלה ערופה	ר' חיים קניבסקי		תלמיד הבי"ח	
נחלת צבי	אה"ע	ר' צבי הכהן	נפטר אחרי תכ"א (1661)	רב בשטיינבך (מורביה)	
נחלת שבעה	שטרות ושו"ת	ר' שמואל הלוי	שפ"ד-תמ"א (1624-1681)	רב ברוממה, ירושלים	
נישואין כהלכתם	ליקוט הלכות	ר' בנימין אדלר		רב בבני ברק	
נצר מטעי	שו"ת	ר' נתן צבי פרידמן			
נקודות הכסף	השגות על הטי"ז יו"ד	עיין ש"ך			
נשאל דוד	שו"ת	ר' דוד אופנהיים	תכ"ד-תצ"ז (1664-1737)	רבה של פראג	חיבר הרבה ספרים בענינים שונים
נשמת אברהם	הלכות רפואה	פרופסור אברהם סופר אברהם		רופא בכיר ב"שערי צדק"	
נשמת אדם	חלק מספר חיי אדם	עיין ערכו			
נתיבות המשפט	שו"ע חו"מ	ר' יעקב לורברבוים	תקצ"ב- (1832)	רב בליסא (אוסטריה)	חוות דעת (יו"ד) בית יעקב (מסכת והלכות כתובות) תורת גיטין (מסכת והלכות גיטין)
סדר זמנים	הלכות הזמנים	ר' יצחק אייזיק חבר	תקמ"ט-תרי"ג (1789-1843)	רבה של סובלאק	בנין עולם (שו"ת) בית יצחק (חידושים)
סדרי טהרה	שו"ע הלכות נידה	ר' אלחנן אשכנזי	תע"ב-תקמ"ו (1712-1786)	רב בשאטלנד	
סידור פסח כהלכתו	הלכות פסח	ר' שלמה זלמן גרוסמן		רב באלעד	
סנסן ליאיר	עיין ברכי יוסף				
ספר הברית	הלכות מילה	ר' משה בונם פירוטינסקי		מוהל בארה"ב	
עבודת הגרשוני	שו"ת	ר' גרשון אשכנזי	ש"פ-תנ"ח (1620-1698)	רב במץ, חתן ה"צמח צדק" (הישן) ותלמיד הבי"ח	חידושי הגרשוני (שו"ע) ועוד
עדות לישראל	הלכות	ר' יוסף אליהו הענקין	תרמ"א-תשל"ג (1881-1973)	רב בארה"ב	ספריו יצאו בבי' כרכים- כתבי הגרי"א הענקין ובתוכם ספר זה
עולת רא"ה	על הסידור	עיין דעת כהן			
עונג יו"ט	שו"ת וחידושים	ר' רפאל יו"ט ליפא הלפרין	תקע"ו-תרל"ט (1816-1879)	רבה של ביאליסטוק	חיבר גם דרשות
עזר מקודש	שו"ע אה"ע	עיין דעת קדושים			
ר' עזריאל הילדסהיימר	שו"ת	ר' עזריאל הילדסהיימר	תק"פ-תרנ"ט (1820-1899)	הרב של ברלין ומייסד ביהמ"ד לרבנים	

מתוך "במראה הבזק" חלק ב'

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
עטרת חכמים	שו"ת	ר' ברוך פרנקיל תאומים	תקפ"ח (1828-)	הרב של לייפניק חותנו של ה"דברי חיים"	ברוך טעם (עניינים) אמרי ברוך (הגהות)
עין איה	אגדות הש"ס	עיין דעת כהן			
עין יצחק	שו"ת אה"ע	עיין באר יצחק			
עיקרי הד"ט	חידושים על שו"ע	ר' דניאל טירני		אב"ד פירנצה (איטליה)	
עם כלביא	שו"ת	ר' שלמה אבינר		הרב של בית אל	חיבר גם שו"ת שאילת שלמה ועוד ספרים רבים
עמוד הימיני	עיין ארץ חמדה				
עמק הלכה- אסיא	קובץ תורני בעניני רפואה והלכה				
עץ אפרים					
ערוגות הבושם	שו"ת	ר' משה גרינולד	תרע"א (1911-)	אב"ד חוסט	
ערוך השולחן	שו"ע	ר' יחיאל מיכל הלוי אפשטיין	תק"צ-תרס"ח (1830-1908)	אב"ד נובהרדוק	
ערך שי	שו"ע אה"ע, חו"מ	עיין תשורת ש"י			
עשה לך רב	שו"ת	ר' חיים דוד הלוי	תרפ"ו-תשנ"ח (1926-1998)	רבה של תל אביב	מקור חיים (הלכות) מים חיים (על התורה)
פאת השולחן	הלכות זרעים פסקי דין רבניים של בתי הדין הרבניים ישראל	ר' ישראל משקלוב	תקצ"ט (1839-)	מרבני צפת, תלמיד הגר"א	תקלין חדתין (ירושלמי שקלים)
פד"ר					
פד"ר ירושלים	פסקי הדין של בית דין לדיני ממונות ירושלים				
פני ברוך	ליקוט הלכות אבילות	ר' חיים בנימין גולדברג		רב בירושלים	
פני יהושע	ש"ס	ר' יעקב יהושע פלק	תמ"א-תקט"ז (1681-1756)	רב של פפד"מ	שו"ת
פני יהושע	שו"ת	ר' יהושע	ש"מ-ת"ח (1580-1648)	רבה של קראקא תלמיד המהר"ם מלובלין והסמ"ע רב של השי"ך	חיבר גם מגיני שלמה (ש"ס)
פנים מאירות	שו"ת וחידושים	ר' מאיר אייזנשטט	ת"ל-תק"ד (1670-1744)	רבה של אייזנשטט	כתנות אור (על התורה) מאורי אש אור הגנוז (על הש"ס)
פסקי עוזיאל בשאלות הזמן פרי השדה	שו"ת שו"ת עיין דודאי השדה	עיין משפטי עוזיאל			

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
פרי חדש	שו"ע	ר' חזקיה די סלוא	תי"ט-תנ"ח (1659-1698)	מרבני ירושלים	
פרי מגדים	שו"ע	ר' יוסף תאומים	תפ"ז-תקנ"ב (1727-1792)	רב של פרנקפורט דאודר	גינת ורדים, שושנת העמקים ועוד
פרישה	על הטור	עיין דרישה			
פרשת מרדכי	שו"ת	ר' מרדכי בנט	תק"ב-תקפ"ט (1724-1829)	רב בניקשבורג	
פתחי שערים	הלכות מזוזה	ר' אהרון אריה שכטר ור' אורי שכטר		סופרי סת"ם ארה"ב	
פתחי תשובה	שו"ע	ר' אברהם צבי אייזנשטט	תקע"ג-תרכ"ח (1813-1868)	רבה של אוטיאן (ליטא)	נחלת צבי (חידושים - שו"ע יו"ד)
צדקת הצדיק	חסידות	ר' צדוק הכהן	תקפ"ג-תרי"ס (-1823) (1900)	אדמו"ר מלובלין	חיבר גם תפארת צבי (שו"ת וחידושים) וספרי חסידות רבים
ציץ אליעזר	שו"ת	ר' אליעזר וולדנברג	חבר בי"ד הרבני הגדול		
צמח צדק	שו"ת	ר' מנחם מנדל שניאורסון	תקמ"ט-תרכ"ו (1789-1866)	אדמו"ר מליובאוויטש, נכדו של הזקן (שו"ע הרב)	
קובץ שיעורים	חידושים על הש"ס	ר' אלחנן וסרמן	תרל"א-תש"א (-1871) (1941)	ראש ישיבת ברנוביץ בליטא	
קול גדול	שו"ת	עיין גט פשוט			
קול מבשר	שו"ת	ר' משולם ראטה	תרל"ה-תשכ"ג (1875-1963)	רבה של טשרנוביץ (רומניה) רב בבני ברק וחיפה	
קונטרס הספיקות	חידושים	ר' יהודה כהנא	תקע"ט (-1819)	אחיו של "קצות החושן"	תרומת הכרי (חו"מ)
קונטרסי שיעורים	שיעורים על הש"ס	ר' ישראל זאב גוסטמן	תשנ"א (1991)	ראש ישיבת "נצח ישראל" ירושלים	
קצות החושן	שו"ע חו"מ	עיין אבני מילואים			
קרבן אליצור		ר' מנצור מרזוק	אחרי תקל"ז (1777)	מחכמי ירושלים וארם צובא	צור תעודה
קריינא דאיגרתא	איגרות	ר' יעקב ישראל קניבסקי	תשמ"ה (-1985)	רב ב"ב	חיבר קהילות יעקב (ש"ס)
קרן אורה	על הש"ס	ר' יצחק שיק	תקמ"ח-תרי"ב (-1788) (1852)	רב בקארלין אחיו וממלא מקומו של המשכנות יעקב	
ראנ"ח	שו"ת	ר' אליהו בן חיים	ר"צ-שי"ע (1530-1610)	הרב הראשי של קושטא	חיבר גם שו"ת מים עמוקים
רב פעלים	שו"ת	עיין בן איש חי			
רבי עקיבא איגר	שו"ת	ר' עקיבא איגר	תקכ"ב-תקצ"ז (1762-1837)	רבה של פוזן	חידושים על הש"ס ושו"ע
רדב"ז	שו"ת	ר' דוד בן זמרא	ר"ל-שלי"ג (1570-1673)	רבה של מצרים, מתלמידיו- ידוע האר"י	פירושים לרמב"ם ועוד
רלב"ח [נקרא לעיתים רלנ"ח]	שו"ת	ר' לוי בן חביב	ר"מ-ש"א (1480-1541)	רבה של ירושלים מגולי ספרד	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
רמ"א	הגהות על השו"ע	ר' משה איסרליש	רפ"ה-של"ב (1525-1572)	הרב של קראקא	תורת חטאת (איסור והיתר) דרכי משה (על הטור) שו"ת ועוד
רשד"ם	עיין מהרשד"ם				
שאגת אריה	שו"ת	ר' אריה ליב	תנ"ה-תקמ"ה (1695-1785)	הרב של מץ	טורי אבן (על הש"ס) גבורת ארי (כנ"ל)
שאלת יעבץ	שו"ת	ר' יעקב עמדין	תנ"ז-תקל"ו (1697-1776)	עסק בהדפסת ספרים	לחם שמים (על המשנה ביאור על הסידור ועוד
שאלת משה	שו"ת	ר' שמשון משה וסרמן		רב בת"א	
שבות יעקב	שו"ת	ר' יעקב רישר	ת"ל-תצ"ג (1770-1833)	הרב של מץ	תורת השלמים (הלכות נידה) חק יעקב (ה'ל' פסח) ועוד
שבט הלוי	שו"ת	ר' שמואל הלוי וואזנר		רב שכונת זכרון מאיר בבני ברק	
שבט מיהודה	שו"ת וחיידושים	ר' איסר יהודה אונטרמן	תרמ"ו-תשל"ו (-)1886 (1976)	הרב הראשי לישראל	
שבט סופר	שו"ת	ר' שמחה בונים סופר	תרי"ג-תרס"ז (-)1843 (1907)	בנו ותלמידו של ה"כתב סופר"	חיבר גם חיידושים לש"ס
שבילי דוד	שו"ע	ר' דוד יהודה ליב זילברשטיין	תרמ"ד (-)1884	רב בוויטוצן	
שבת הארץ	על הרמב"ם הלכות שביעית	עיי' דעת כהן			
שדי חמד	אנציקלופדיה הלכתית	ר' חיים חזקיהו מדיני	תקצ"ה-תרס"ט (1839-1909)	רב בחברון	שו"ת אור לי שו"ת מכתב לחזקיהו
שואל ומשיב	שו"ת	ר' יוסף שאול נתנזון	תקס"ח-תרל"ה (1808-1875)	רב בלבוב	יד שאול (שו"ע נדרים) וביאורים לירושלמי ועוד
שולחן ערוך		ר' יוסף קארו	רמ"ח-של"ה (1488-1575)	הרב של צפת	כסף משנה (על הרמב"ם) בית יוסף (על הטור) אבקת רוכל (שו"ת)
שו"ע הרב	הלכות	ר' שניאור זלמן שניאורסון מלאדי	תק"ו-תקע"ג (1749-1813)	אדמו"ר בליובאוטיש תלמידו של המגיד ממעזריטש	ספרים על התורה
שי למורא	שו"ת	ר' שבת יונה	נפטר לפני שנת ת' (1640)	מחכמי סאלוניקי	
שיטה מקובצת	על הש"ס	ר' בצלאל אשכנזי	שנ"ג (-)1593	מחכמי מצרים וצפת תלמיד הרדב"ז ורבו של האר"י	חיבר גם שו"ת
ש"ה	שני לוחות הברית מוסר ומחשבה	ר' ישעיהו הלוי הורביץ	ש"כ-ש"צ (1560-1630)	רבה של פראג וירושלים	
שלטי גיבורים	על הרי"ף	ר' יהושע בועז	רנ"ב (-)1692	מרבני איטליה	
שמירת שבת כהלכתה	הלכות שבת	ר' ישעיהו נויבירט		תלמידו של הגרש"ז אוירבך (עיי' מנחת שלמה) ור"מ בקול תורה	

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
שמלה חדשה	הלי' שחיטה	ר' אלכסנדר סענדר שור	תצ"ז (1737-)	רב בזאלקווא	תבואות שור (ביאור על ספרו שמלה חדשה) בכור שור (על חולין)
שנות אליהו	על המשנה	עיין ביאור הגר"א			
שער המלך	על הרמב"ם	ר' יצחק בילמונטי	תקל"ד (1774-)	מחכמי איזמיר	דרשות
שער המשפט	שו"ע חו"מ	ר' ישראל איסר	נפטר אחרי תקפ"ז (1827)	רב בוויניצא	שער דעה (הלכות ריבית) נחלת אבות (שו"ת)
שערי יושר	חידושים	ר' שמעון יהודה הכהן שקופ	ת"ש (1940-)	ראש ישיבת גרודנא	נדפסו גם שיעורים שלו
שערי יצחק	חידושים על הש"ס	ר' יצחק סלקסר	תשס"א (2001-)	ראש ישיבת שפת אמת ירושלים	
שערי תשובה	שו"ע או"ח	ר' חיים מרדכי מרגליות	תקכ"ג-תק"פ (1763-1820)	אחיו של ה"בית אפרים"	
שערים המצויינים בהלכה	על קיצושי"ע	ר' שלמה זלמן ברוין		רב בארה"ב	
שפת אמת	חידושים על הש"ס	ר' אריה לייב אלטר	תרס"ה (1905-)		האדמו"ר מגור חיבר גם חידושים על התורה
שפתי כהן	שו"ע	ר' שבתאי כ"ץ	שס"ב-תכ"ג (1622-1663)		קונטרס תקפו כהן
שרגא המאיר	שו"ת	ר' שרגא פייויל שנייבלג	תש"ס (2000-)	רב בלונדון	
שרידי אש	שו"ת	ר' יחיאל יעקב וינברג	תרמ"ה-תשכ"ו (1885-1966)	ראש ביהמ"ד לרבנים בברלין	
תבואות שור	עיין שמלה חדשה				
תוספת שבת	הלכות שבת	ר' רפאל מייזליש	תקל"ח (1778)	רב בפאריצק	
תוספתא כפשוטה	על התוספתא	פרופסור ר' שאול ליברמן	תשמ"ג (1983-)	ראש ביהמ"ד לרבנים ארה"ב	
תורה שבע"פ	קובץ הרצאות שהושמעו בכנסי מוסד הרב קוק				
תורה שלמה	ליקוט תורה שבע"פ על התורה	ר' מנחם מנדל כשר	תשד"מ (1984-)		דברי מנחם (על השו"ע)
תורה תמימה	על התורה	ר' ברוך הלוי אפשטיין	ת"ש (1940-)	עסק במסחר בן ערוך השולחן	מקור ברוך (על סידור ופרקי אבות)
תורת אמת	שו"ת	ר' אהרן ששון	נפטר לפני שפ"ו (1626)	רב בשאלוניקי רבו של המהרר"ש	
תורת גיטין	על מסכת והלכות גיטין	עיין נתיבות המשפט			
תורת היולדת	הלכות ליולדת	ר' יצחק זילברשטיין		רב בשכונת רמת אלחנן בבני ברק, חתנו ותלמידו של הגרי"ש אלישיב	
תורת חטאת	איסור והיתר	עיין רמ"א			
תורת חיים	שו"ת	עיין מהרר"ש			

מתוך "במראה הבזק" חלק ב'

שם הספר	נושא	שם המחבר	שנות חייו (אם נפטר)	תפקיד עיקרי	ספרים נוספים
תורת חסד	שו"ת	ר' שניאור זלמן פראצקין	תק"צ-תרס"ב (1830-1902)	הרב של לובלין	
תורת נתנאל	שו"ת	ר' נתנאל וויל	תמ"ז-תקכ"ט (1687-1769)	רב בקארלסרוה (גרמניה)	קרבן נתנאל (על הרא"ש) נתיב חיים (על השו"ע)
תורת ריבית	הלכות ריבית	ר' משה הרש"ר ור' אליהו היישריק			
תחומין	קובץ תורני הלכתי	בהוצאת מכון צומת			
תיקון יששכר	מנהגי קריאה והפטרות	ר' יששכר שושן	ר"ע-ש"מ (1510-1580)	ראש ישיבה בצפת	
תפארת ישראל	על המשנה	ר' ישראל ליפשיץ	תר"כ (1860-)		
תפארת למשה	שו"ע יו"ד	ר' משה	תמ"ג (1683-)	רב בהורודנא	
תפארת צבי	יו"ד ושו"ת	עיין צדקת הצדיק			
תפילה כהלכתה	הלכות תפילה	ר' יצחק יעקב פוקס		רב בירושלים	
תפילה למשה					
תשובות והנהגות	שו"ת	ר' משה שטרנבוך		רב בדרום אפריקה ובירושלים	
תשורת ש"י	שו"ת	ר' שלמה יהודה טבק	תרס"ח (1908-)	רב בסיגט	ערך ש"י (שו"ע אה"ע, חו"מ)

